

De groei van vrouwelijk jongvee in de eerste 16 levensmaanden is bepalend voor later. Toch schenken veel vleesveehouders daar niet genoeg aandacht aan. Wist je dat groeiachterstand in die periode nooit meer gecompenseerd wordt? – LUC VAN DIJCK –

Foto: Luc Van Dijck

De groei van witblauwe vaarzen tijdens de weideperiode is veelal onvoldoende. Bijvoederen is een noodzaak.

Voeding van witblauwe vaarzen

• rundvee

Het Vleesveecongres, een organisatie van het Praktijkcentrum Rundvee en verscheidene partners, presenteerde enkele knappe specialisten in de fokkerij van het Belgisch witblauw ras. “Op een aantal negatieve ontwikkelingen heeft de vleesveehouder weinig grip”, begon *Filip De Clercq* van Quartes zijn verhaal. “Aan de stijgende prijzen van grondstoffen en voeders kan hij weinig veranderen. Maar hij kan wel ingrijpen op andere domeinen. Een vleesveehouder heeft 5 wegen om de rentabiliteit op zijn witblauwbedrijf te verhogen. Hij kan de kalversterfte verminderen, de leeftijd van de eerste kalving vervoegen, de tussenkalftijd verkorten, de daggroei verbeteren en meer aandacht geven aan de productie van marktconforme dieren.” In deze bijdrage behandelen we de leeftijd van de eerste kalving.

Leeftijd eerste kalving vervoegen

Een vaars kalft op de leeftijd van 24 tot 26 maanden en weegt 600 kg bij de kalving. Dat moet de doelstelling zijn van iedere witblauwfokker. Een witblauwe vaars begint te cycleren vanaf 350 kg en is fysiologisch rijp om te kalven op 24 maanden. Maar dat is niet evident. Waarom is het zo belangrijk? Je moet een aantal cijfers van je bedrijf kennen. Wanneer je alle kosten telt, dan kost een vaars die op 30 maanden afkalft 319 euro meer dan een vaars die kalft op 24 maanden. Maak je de berekening voor alle vaarzen die afkalven, dan kom je aan een aanzienlijk bedrag. Reken zelf maar uit!

Om die doelstelling – 600 kg op 2 jaar – te halen, moet een vaarskalf het eerste levensjaar gemiddeld 850 g per dag groeien en het tweede levensjaar gemiddeld 750 g. We spreken dus niet over 1 kg groei. Op 15 maanden moet ze 400 kg wegen. Dat kan, alleen zijn er grote verschillen tussen de bedrijven. Op de 10% beste bedrijven wegen de vaarzen op

15 maanden 443 kg, op de 10% slechtste amper 229 kg. Het gemiddelde voor alle bedrijven is 348 kg. We moeten dus een tandje bijsteken. Onderzoek bij 1104 vaarzen (Universiteit Luik) heeft aangetoond dat de vaarzen de eerste 8 maanden een groei van 823 g/dag haalden en dat ze op de leeftijd van 8 tot 20 maanden maar 549 g/dag groeiden, veel te weinig dus. Hoe komt dat? Het heeft alles te maken met de weideperiode; met alleen gras is de groei veelal onvoldoende.

Het is duidelijk, het is noodzakelijk dikbilvaarzen bij te voeren tijdens de weideperiode. Vanaf juni kan dit met maïs of krachtvoer; vanaf augustus met maïs en/of krachtvoer.

Krachtvoer kopen van uitgespaard gras

Als je nu dacht dat dit veel geld moet kosten, dan heb je het mis. Dat maken we duidelijk met een rekenvoorbeeld. Een niet bijgevoederde vaars die op 30 maanden kalft,

Tabel 1 Drogestofopname en VEVI-behoefte bij vrouwelijk Belgisch witblauw

Leeftijd	DS-opname weidegras (kg)	VEVI-opname uit weidegras ¹	VEVI-behoefte	VEVI-tekort
12	5,3	4770	5300	-530
18	7,3	6570	6800	-230
21	8,5	7650	8350	-700

¹ Voor gras werd 900 VEVI aangenomen

Tabel 2 Invloed van bijvoeding met krachtvoer op de VEVI-behoefte bij vrouwelijk Belgisch witblauw

Leeftijd	DS uit gras (kg)	Krachtvoeder (kg)	VEVI uit gras	VEVI uit krachtvoeder	VEVI-totaal	VEVI-behoefte	VEVI-verschil
12	4,64	1,50	4176	1479	5655	5300	+ 355
18	6,86	1,00	6174	986	7160	6800	+ 360
21	7,95	1,25	7155	1232	8387	8350	+ 37

Van april tot juni valt dit nog mee en groeien de vaarzen 630 g per dag (proef in Wallonië). Let wel, dit is duidelijk onder het streefdoel. Met bijvoeding stijgt de groei naar 900 g/dag. Maar vanaf juli tot november is de groei op gras amper 70 g/d. Met bijvoeding kan dat stijgen naar 260 (bijvoeding van mei tot augustus) en 460 g/dag (bijvoeding hele periode).

Tabel 1 bevat de voederbehoeftenormen voor vrouwelijk BWB. Daaruit blijkt dat, met alleen weidegras, het tekort aan energie toeneemt met de leeftijd. In tabel 2 zien we hoe we door bijvoeding van krachtvoer dit tekort kunnen aanvullen en de behoefte mooi kunnen invullen.

moet 6 maanden langer gras eten. Dat kost 135 euro (182 dagen x 6 kg DS ruwvoeder x 0,124 euro). Voor dat bedrag kun je 540 kg krachtvoer aankopen (gewoon krachtvoer van 17-19% RE x 0,25 euro/kg). Daarmee kan je ofwel je vaars 3 kg krachtvoer per dag geven van 18 tot 24 maanden (180 dagen), ofwel je vaars van 12 tot 24 maanden (365 dagen) 1,5 kg per dag geven. In die gevallen zal de vaars in staat zijn om te kalven op 24 maanden. Met andere woorden, extra krachtvoer voor vrouwelijk jongvee betaalt zich terug door de vroegere productie. Overigens heeft deze aanpak nog andere voordelen, zoals een hogere verkoopwaarde van de jongere reforme koe met een betere karkaskwaliteit. ■